

Aika Tiistai 29.10.2019 klo 18.00 – 18.57

Paikka Seurakuntakeskus, Savilahtisali (2. krs), Savilahdenkatu 20

Läsnä Bolz Tiina, jäsen
Eskelinen Jyri, jäsen
Hahtola Eeva-Riitta, jäsen
Haponen Ulla, jäsen, poissa, varajäsenenä Suominen Raija
Hasanen Juha, jäsen
Heinikainen Tiia, jäsen, poissa, varajäsenenä Tuukkanen Anne
Härkönen Sirkka, jäsen, poissa, varajäsenenä Ukkonen Osmo
Jouhkimo Laura, jäsen, poissa, varajäsenenä Lautamäki Janita
Kontinen Juha, jäsen
Kuikka Seija, jäsen
Leskinen Timo, jäsen, poissa, varajäsenenä Leppänen Eila
Marttinen Unto, jäsen
Nousiainen Jouko, jäsen
Onttonen-Savolainen Anu, jäsen
Paasonen Arto, jäsen
Pekonen Petri, jäsen
Peura Eija, jäsen
Pietarila Vuokko, jäsen
Puhakka Paavo, jäsen
Pulliainen Liisa, jäsen
Pöyry Jukka, jäsen
Saari Eveliina, jäsen
Sainio Antti, jäsen, poissa, varajäsenenä Mäenpää Emma
Siitari Keijo, jäsen
Strengell Janne, jäsen
Strengell Jarno, jäsen
Tamski Minttu, jäsen, poissa, varajäsenenä Urpo Karjalainen
Töyrynen Kirsi, jäsen
Valjakka Monica, jäsen
Valtola Oskari, jäsen
Valtola Pirkko, jäsen
Viitanen Marjaana, jäsen
Vuori Juha, jäsen, poissa

Kirkkoneuvoston jäsenet, jotka eivät ole valtuutettuja:

Karjalainen Urpo, läsnä varajäsenen valtuudella

Manninen Kari, poissa

Viranhaltijat

Palm Juha, tuomiorovasti, kirkkoneuvoston pj.
Salmi Markku, hallintojohtaja, kokouksen sihteeri
Snicker Tiina, talouspäällikkö
Räinä Hanna, vs. tiedottaja
Niemi Riitta, hallinnon sihteeri, pöytäkirjanpitäjä

Poissa

Haponen Ulla
Heinikainen Tiina
Härkönen Sirkka
Jouhkimo Laura
Leskinen Timo
Sainio Antti
Tamski Minttu
Vuori Juha

Varajäsen

Suominen Raija
Tuukkanen Anne
Ukkonen Osmo
Lautamäki Janita
Leppänen Eila
Mäenpää Emma
Karjalainen Urpo
ei varajäsentä

Manninen Kari

-

Puheenjohtaja Petri Pekonen

Sihteeri Markku Salmi

Pöytäkirjanpitäjä Riitta Niemi

43 §

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

44 §

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkovaltuuston kokouskutsu asialuetteloinen oli asetettu nähtäväksi Mikkelin tuomio-
kirkkoseurakunnan ilmoitustaululle 18.10.2019. Valtuutetuille oli lähetetty kokouskutsu esi-
tyslistoineen 18.10.2019, joten voitiin todeta, että kokous oli kirkkojärjestyksen 8 luvun 5
§:n mukaisesti laillisesti kokoon kutsuttu, ja koska suoritettuna nimenhuudossa 33 valtuu-
tetusta 32 oli saapuvilla, jäsenmäärän perusteella päätösvaltainen.

Puheenjohtaja ilmoitti,

- 1) että tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja on julkisesti nähtävänä arkipäivisin 1.11.-
2.12.2019 välisenä aikana Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherranvirastossa klo
9.00-14.00 ja
- 2) että kuulutus pöytäkirjan nähtävillä olosta on seurakunnan ilmoitustaululla kohdassa 1
mainittuina kellonaikoina arkipäivisin 18.10.-2.12.2019 välisenä aikana.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

45 §

Pöytäkirjantarkastajat ja äänten laskijat

Päätös:

Kirkkovaltuusto valitsi

- 1) kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi **Arto Paasonen ja Eija Peura;**
- 2) kokouksen äänten laskijoiksi **Jouko Nousiainen ja Anu Onttonen-Savolainen.**

46 §

Työjärjestys

Päätös:

**Kokouksen työjärjestykseksi hyväksyttiin osanottajille lähetetty esityslista. Jarno
Strengell jättää aloitteen kohdassa ilmoitusasiat.**

47 §

Sakari Lintusen vapauttaminen luottamustoimesta

Kirkkoneuvosto 20.8.2019/157 §:

Kirkkovaltuuston varajäseneksi Koko Kansan Kirkko -valtuustoryhmässä kaudelle 2019-
2022 valittu Sakari Lintunen on 10.8.2019 päivätyllä sähköpostillaan ilmoittanut, että muut-
taa pois paikkakunnalta 1.9.2019.

Kirkkolain 23 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan vaalikelpoinen seurakunnan ja seurakun-
tayhtymän luottamustoimeen on kristillisestä vakaumuksesta tunnettu 18 vuotta täyttänyt

seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen. Kirkkolain 23 luvun 4 § 1 momentin mukaan toimielimen jäsenen menettäessä vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden hänet vapautetaan luottamustoimesta.

Sakari Lintunen menettää vaalikelpoisuutensa muuttaessaan pois paikkakunnalta 1.9.2019.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se vapauttaa Sakari Lintusen kirkkovaltuuston varajäsenen luottamustoimesta.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

Kirkkovaltuusto 29.10.2019

Ehdotus, kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto vapauttaa Sakari Lintusen kirkkovaltuuston varajäsenen luottamustoimesta.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Ote Sakari Lintunen, tiedoksi henkilöstörekisteri

48 §

Ranta-asemakaavan mukaisen tontin myyminen / Lassi Kuusinen ja Minna Gynther

Kirkkoneuvosto 17.9.2019/174 §:

Karttaliitteen 1/174 § mukaisella alueella Mikkelin kaupungin Kääriälän kylässä sijaitsevalta tilalla Pappila 5:82, kiinteistötunnus 491-482-5-82, oleva Pappilansalmen ranta-asemakaava on tullut lainvoimaiseksi 8.5.2014. Ranta-asemakaavan mukaisia tontteja on 12, joista yksi on vuokrattu ja yhdellä sijaitsee seurakunnan omistama Anttolan rantasauha.

Kirkkoneuvoston päätöksellä on asetettu myyntiin kolme asemakaavan mukaista tonttia. 3.9.2019 päivättyllä tarjouksella Lassi Kuusinen ja Minna Gynther ovat tarjonneet 70.000 € tontista 5 korttelissa 2. Liitteeseen 2/174 § merkityn tontin pinta-ala on noin 3980 neliötä. Kaavamääräykset ovat liitteenä 3/174 §. Etelä-Savon Huoneistomarkkinat Oy/Huom:n markkinahintalausunto tonteista on liitteenä nro 4/174 §.

Ehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää myydä seurakunnan omistamasta Mikkelin kaupungin Kääriälän kylässä sijaitsevasta tilasta Pappila 5:82, kiinteistötunnus

491-482-5-82, 3980 neliömetrin suuruisen, karttaliitteeseen merkityn ranta-
asemakaavatontin numero 5 korttelissa 2 Lassi Kuusiselle ja Minna Gyntherille 70.000 €
hintaan. Määräala myydään rasiuksista ja rasitteista vapaana ja siihen kuuluu tieoikeus
tontille jo rakennettuun tiehen. Muodostettava kiinteistö saa oikeuden yhteisiin vesialuei-
siin. Ostaja vastaa määräalan erottamis- ja lainhuudatuskustannuksista sekä kaupanvah-
vistajan palkkiosta.

Kirkkovaltuuston päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi (KL 14:3).

Päätös:
Esityksen mukainen.

Toimenpiteet
Ehdotus kirkkovaltuustolle

Kirkkovaltuusto 29.10.2019:

Liite 1/48 § ranta-asemakaava, liite 2/48 § ranta-asemakaavan pohjakartta, liite 3/48 §
kaavamääräykset, liite 4/48 § markkinahintalausunto.

Kirkkolain 9 luvun 3 §:n mukaan kiinteän omaisuuden luovuttamista koskevan päätöksen
tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmannesta saapuvilla olevista ja enemmän
kuin puolet kaikista kirkkovaltuuston jäsenistä sitä kannattaa (määräenemmistö).

Ehdotus, kirkkoneuvosto:

**Kirkkovaltuusto päättää myydä seurakunnan omistamasta Mikkelin kaupungin Kää-
riälän kylässä sijaitsevasta tilasta Pappila 5:82, kiinteistötunnus 491-482-5-82, 3980
neliömetrin suuruisen, karttaliitteeseen merkityn ranta-asemakaavatontin numero 5
korttelissa 2 Lassi Kuusiselle ja Minna Gyntherille 70.000 € hintaan. Määräala myy-
dään rasiuksista ja rasitteista vapaana ja siihen kuuluu tieoikeus tontille jo raken-
nettuun tiehen. Muodostettava kiinteistö saa oikeuden yhteisiin vesialueisiin. Ostaja
vastaa määräalan erottamis- ja lainhuudatuskustannuksista sekä kaupanvahvistajan
palkkiosta.**

Kirkkovaltuuston päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi (KL 14:3).

Päätös:
Esityksen mukainen.

Toimenpiteet
Kirkkohallituksen vahvistettavaksi

49 § Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma

Kirkkoneuvosto 17.9.2019/178 §:

Investointien hankintamenot aktivoidaan taseeseen pysyviin vastaaviin ja ne kirjataan tu-
loslaskelmaan kuluksi vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina. Suunnitelman

mukaisilla poistoilla tarkoitetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan tehtäviä poistoja, jotka seurakunta tekee käyttöomaisuudestaan tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoperusteina on hankintamenon lisäksi arvioitu taloudellinen pitoaika.

Kirkkovaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet ja päättää taseen pysyviin vastaaviin aktivoitavien investointien euromääräiset rajat. Poistosuunnitelmaa arvioitaessa on hyvä kiinnittää erityistä huomiota rahamäärältään suurimpien hyödykkeiden ja hyödyke-ryhmien oikean poistoajan ja -menetelmän löytämiseen olennaisuuden periaatetta noudattaen.

Ehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle liitteen 1/178 § mukaista pysyvien vastaavien poistosuunnitelmaa hyväksyttäväksi. Poistot tehdään tasapoistoina. Aktivointiraja on koneiden, laitteiden ja kaluston osalta 5 000 euroa ja muiden investointien osalta 10 000 euroa.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

Kirkkovaltuusto 29.10.2019:

Liite 1/49 § pysyvien vastaavien poistosuunnitelma.

Ehdotus, kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen 1/49 § mukaisen pysyvien vastaavien poistosuunnitelman. Poistot tehdään tasapoistoina. Aktivointiraja on koneiden, laitteiden ja kaluston osalta 5 000 euroa ja muiden investointien osalta 10 000 euroa.

Päätös:

Esityksen mukainen.

50 §

Tuloveroprosentti vuodelle 2020

Kirkkoneuvosto 15.10.2019/190 §:

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön. Keskimääräinen kirkollisveroprosentti vuonna 2019 on 1,39. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkollisveroprosentti on 1,5.

Verohallinnon ennakkotiedon mukaan Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkollisverotulot kasvoivat vuonna 2018 yhdellä prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2019 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana kirkollisveroja on kertynyt 7.008.000 €, mikä on 75 prosenttia budjetoidusta kirkollisverosta. Kertymä on noin 950.000 € pienempi kuin vuonna 2018 vastaavana ajankohtana.

Vuoden 2019 verotilitysten vertaaminen vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan ei anna oikeaa kuvaa alkuvuoden tilitysmääristä, eikä sen perusteella voi tehdä koko vuotta koskevaa arviota. Tätä johtuu useasta eri tekijästä. Uuden verotilityslain mukaan verotus valmistuu joustavasti ja veronpalautuksia, jotka aiempina vuosina on maksettu loppuvuodesta, on maksettu jo elo- ja syyskuussa. Nämä summat on jo vähennetty veronsaajien tilityksistä. Lisäksi kirkollisverotilityksiä on pienentänyt ennakonpidätysmenettelyn muutos, jossa siirryttiin vuositulorajaan perustuvaan ennakonpidätystapaan ja sivutuloverokorteista luovuttiin. Ennakonpidätysten kertymää on alkuvuodesta vähentänyt myös tulorekisterin käyttöönottoon liittyneet ilmoittamisen ongelmat. Alkuvuoden odotettua pienempien ennakonpidätysten odotetaan palautuvan veronsaajien tilityksiin vuoden 2019 loppupuolella ja vuoden 2020 aikana. Arvio vuoden 2019 tilitettävistä kirkollisverotuloista on 9.150.000 euroa.

Valtionrahoituksen, jolla rahoitetaan seurakuntien lakimääräisiä tehtäviä; hautaustointa, väestökirjanpidon tehtäviä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoa, määrä on Suomen hallituksen budjettiesityksen mukaan koko kirkolle vuonna 2020 115,7 miljoonaa euroa. Esityksessä on otettu huomioon 1,5 prosentin indeksikorotus, jonka käytöstä päättää kirkolliskokous marraskuussa. Seurakunnille suoraan jaettava osuus valtionrahoituksesta jaetaan kuntien väkiluvun mukaan.

Verotulojen kertymätiedot vuosilta 2013 – 2018 sekä arvioidut kertymät vuosille 2019 ja 2020 (veroprosentti 1,5 %) on esitettyä seuraavassa taulukossa.

	Kirkollisvero	Muutos-%	Yhteisövero/ rahoitusosuus	Muutos-%	Yhteensä	Muutos-%
2013	9 946 531	3,9 %	897 355	8,1 %	10 843 886	4,2 %
2014	9 839 341	-1,1 %	1 005 947	12,1 %	10 845 288	0,0 %
2015	9 998 049	1,6 %	1 096 104	9,0 %	11 094 153	2,3 %
2016	9 660 574	-3,4 %	1 228 913	12,1 %	10 889 487	-1,8 %
2017	9 431 033	-2,4 %	1 065 942	-13,3 %	10 496 975	-3,6 %
2018	9 174 515	-2,7 %	1 059 968	-0,6 %	10 234 483	-2,5 %
2019b	9 350 000	1,9 %	1 030 000	-3,4 %	10 380 000	-1,1 %
2019e	9 150 000	-0,3 %	1 030 000	0,0 %	10 180 000	-0,5 %
2020b	9 000 000	-1,6 %	1 010 000	-1,9 %	10 010 000	-1,7 %

Vuoden 2016 valtionrahoituksen ja yhteisöveron korkeampi määrä johtuu siitä, että kyseisenä vuonna seurakunnille tilitettiin valtionrahoituksen lisäksi edellisten vuosien yhteisövero.

Vuoden 2020 talousarvion valmistelu on aloitettu keväällä 2019. Talousarvion laadintaohjeen budjetin raami on muodostettu vuoden 2018 talousarvion toteuman perusteella, jota on oikaistu. Hallinnosta on vähennetty seurakuntavaalien kulut. Seurakuntatyöstä on eliminoitu vapaaehtoisesti kerätyt varat sekä rahastojen käyttö ja kiinteistötoimesta omaisuuden myynneistä aiheutuneet myyntivoitot ja – tappiot. Kaikista pääluokista on eliminoitu henkilöstökulujen oikaisut, joita ei budjetoida.

Edellä mainituin perustein saatua raamia on muokattu seuraavasti. Käyttötalouden tuottoihin on tehty 2,0 prosentin korotus. Palkankorotusvaraus kehyksessä on 1,0 prosenttia, mutta talousarvioon 2020 palkankorotusvaraukseksi on tarkentunut 1,5 prosenttia. Lisäksi vuoden 2020 henkilöstökuluihin on lisätty lomarahat täysimääräisinä. Muihin kuluihin on tehty 1,5 prosentin inflaatiotarkistus. Kehyksessä vuodelle 2020 on varattu rakennusten purkurahaa 200.000 euroa. Vuoden 2019 talousarviossa vastaavan tarkoitukseen on varattuna 250.000 €. Edellä mainituilla perusteilla talousarviokehyksen toimintakate on 8.137.000 euroa. Se on 367.000 euroa vuoden 2018 eliminoitua tilinpäätöstä huonompi. Muutos johtuu varautumisesta palkankorotuksiin ja muiden kulujen kasvuun, joissa on mukana muun muassa rakennusten purkurahavarauus, jota ei ollut vuonna 2018.

Näillä perusteilla vuoden 2020 tuloslaskelmaraami on seuraava:

	TOTEUMA 2018	TA 2019	KEHYS 2020	MUUTOS-% vs. TOT 2018	MUUTOS-% vs. TA 2019
TOIMINTAKATE	-7 724 000	-8 555 000	-8 137 000	5,3 %	-4,9 %
Verotulot ja valtionrahoitus	10 234 000	10 380 000	10 000 000	-2,3 %	-3,7 %
Verotuskulut	-135 000	-150 000	-145 000	7,4 %	-3,3 %
Keskusrahastomaksut	-900 000	-870 000	-850 000	-5,6 %	-2,3 %
Rahoitustuotot- ja kulut	85 000	154 000	150 000	76,5 %	-2,6 %
VUOSIKATE	1 560 000	959 000	1 018 000	-34,7 %	6,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-860 000	-810 000	-900 000	4,7 %	11,1 %
TILIKAUDEN TULOS	700 000	149 000	118 000	-83,1 %	-20,8 %
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	115 000	116 000	116 000	0,9 %	0,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	815 000	265 000	234 000	-71,3 %	-11,7 %

Vuoden 2019 toteuman arvioidaan olevan käyttötalouden osalta suunnitellun mukainen. Merkittävimmän epävarmuustekijän muodostaa kirkollisverotulotilitykset, joiden tarkkaa määrää on aiemmin mainituista syistä vaikeaa arvioida. Niillä on suuri vaikutus vuosikatteeseen ja tilikauden tuloksen muodostumiseen.

Strategisena tavoitteena on rahoittaa investoinnit tulorahoituksella. Tämä tavoite onkin saavutettu viime vuosien tilinpäätöksessä, joten seurakunnan talous on ollut siltä osin tasapainossa. Tavoitteena on säilyttää saavutettu toiminnan ja talouden tasapaino. Sen edellytyksenä on, että toiminta mitoitetaan verotulojen, valtionrahoituksen ja muiden tulojen mukaiseksi.

Vuoden 2019 ennusteeseen ja talousarvioraamiin tulee tässä vaiheessa suhtautua varauksella. Ennusteita tarkennetaan syksyn aikana, kun kuluvan vuoden uusia toteumara-portteja on käytettävissä, budjetin valmistelu etenee ja verotuloennusteet tarkentuvat. Muutokset otetaan huomioon talousarvion valmistelussa. Kokonaistilanne huomioon ottaen kirkollisveron nykyinen taso, 1,5 %, on järkevä.

Ehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää vahvistaa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan vuoden 2020 kirkollisveroprosentiksi 1,50 %.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

Kirkkovaltuusto 29.10.2019:

Ehdotus, kirkkoneuvosto:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää vahvistaa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan vuoden 2020 kirkollisveroprosentiksi 1,50 %.

Päätös:

Esityksen mukainen.

51 §

Investoinnit vuoden 2020 talousarviossa ja investointisuunnitelma vuosille 2021-2022

Kirkkoneuvosto 15.10.2019/191 §:

Tuomiokirkkoseurakunnan strategian mukainen vuosikatetavoite on ilman satunnaisia eriä 1,5 miljoonaa euroa, jonka pitää kattaa sekä investoinnit että lainojen lyhennykset. Strategian lähtökohtana on lisäksi, että investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella. Seurakunnalla ei ole tällä hetkellä pitkäaikaisia lainoja, joten aiempiin vuosiin verrattuna liikkumavara investointien osalta on lisääntynyt, varsinkin kun samalla korjausinvestointien määrä on vähentynyt seurakunnan luovuttua osasta kiinteistöjään kiinteistöstrategian mukaisesti, ja monet suuret korjausinvestoinnit on saatu tehtyä. Tilanteeseen vaikuttaa erityisesti se, että seurakunnassa tehtiin edellisellä valtuustokaudella päätökset luopua kolmesta seurakuntatalosta, joihin olisi pitänyt yhteen laskettuna tehdä miljoonaluokan saneerausinvestoinnit.

Talousarviovuodelle suunnitellut investoinnit pysyvät strategian mukaisen vuosikatetavoitteen sisällä. Talousarviovuodelle esitetään pitkään investointisuunnitelmaan sisällynyttä hautausmaahan toimisto- ja henkilöstötilojen rakentamista Harjun hautausmaalle. Se on yksi strategiassa mainituista tavallisista suuremmista investoinneista, joihin on varauduttu etukäteen. Sen lisäksi vuodelle 2020 on merkitty suunnitelmassa vain muutama pienehkö investointi. Suunnitelmaan sisältyy tuomiokirkon julkisivukorjaus, joka on sijoitettu vuodelle 2022. Sen kustannusarvio on tässä vaiheessa tarkentumaton, koska asiassa on tehty vasta alustavia selvityksiä kuluvana vuonna.

Seuraavassa on esitelty vuosien 2020-2022 investointisuunnitelman kohteet ja tarvittaessa tarkemmat perustelut. Kooste investoinneista on liitteenä 1/191 §.

Haukivuoren kirkko

Kirkon takaosan muuttaminen siten, että neljä takimmaista penkkiriviä poistetaan kokoon-
tumistilan saamiseksi kirkkoon. Muutos edellyttää myös tilan kalustamista kirkkosalin muo-
tokieleen sopivaksi ja keittiön nykyaikaistamista takaosan suunniteltua käyttöä vastaavak-
si. Hankkeen suunnittelu on toteutettu kuluvana vuonna. Museovirasto on puoltanut suun-
nitelman mukaisia muutoksia, jotka tulevat seurakunnan toimielimien käsiteltäviksi marras-
joulukuussa tänä syksynä. Toteutus esitetään vuodelle 2020. Kustannusarvio kalusteineen
150.000 euroa.

Ilmalämpöpumppujärjestelmän asentaminen sähkölämmityksen ohelle vuonna 2021. Hau-
kivuoren kirkon lämmityskustannukset suoralla sähkölämmityksellä ovat huomattavan kor-
keat, vaikka kirkko onkin poissa käytöstä talvikuukausina. Kustannusarvio 150.000 euroa.

Mikkelin tuomiokirkko

Julkisivukorjaukset vuonna 2022. Tuomiokirkon tiiliverhous ja betoniulokkeet ovat osin ra-
pautuneet ja halkeilleet. Kuluvana vuonna tehdyn kuntotutkimuksen yhteydessä on turval-
lisuussyistä poistettu sisäänkäyntien yläpuolelta irtoamis- ja putoamisvaarassa olevia tiilien
ja saumausten osia. Tässä yhteydessä on todettu, että vastaavia toimenpiteitä on tehty
aiemminkin kirkon historiassa mm. verkottamalla rapautuneita kohtia. Myös julkisivujen
vesipellityksissä on havaittu vaurioita ja puutteita, jotka aiheuttavat rakenteille hallitsema-
tonta kosteusrasitusta edistään julkisivujen vaurioitumista. Kustannusarvio tässä vaihees-
sa 1.000.000 euroa.

Pitäjänkirkko

Kellotapulin alanivelen uusitun peltikaton maalaus, ylänivelen peltikaton ja ristin kunnostus
ja maalaus sekä tornin puuosien ja ikkunoiden kunnostus vuonna 2021. Kustannusarvio
70.000 euroa.

Ristiinan kirkko

Kirkon, kellotapulin ja kirkonpihan varistorakennuksen ulkomaalaus vuonna 2021. Kus-
tannusarvio 200.000 euroa.

Suomenniemen kirkko ja kellotapuli

Kirkon ja kellotapulin ulkomaalaus vuonna 2021. Kustannusarvio 200.000 euroa.

As Oy Savilahdenkatu 18

Rahoitusvastikkeet vuosille 2020-2022, 80.000 euroa/vuosi.

Mikkelin seurakuntakeskus

Ristimäki-, Savilahti- ja Pirttiniemisalien AV-laitteet ovat vanhentuneet eivätkä vastaa salin
omien ja ulkopuolisten käyttäjien vaatimuksia kokous- ja esityskäytössä. Hankkeen suun-
nittelu toteutettiin kuluvana vuonna, mutta se esitetään siirrettäväksi vuodelle 2020, koska
pelkästään seurakuntakeskuksen sisä- ja vesikattomaalausurakat sekä sokkelikorjaukset
muodostivat talon käytölle tänä vuonna runsaasti rajoitteita ja niihin liittyviä järjestelyjä.
Kustannusarvio 50.000 euroa.

Pysäköintialueen laajennus, lämmitys- ja latauspisteiden lisääminen sekä puistokäytävien valaistuksen uusiminen vuonna 2021. Kustannusarvio 200.000 euroa.

Lähemäen seurakuntatalo

Sadevesikourujen ja kattuhuovan uusiminen. Kiinteistötoimi on selvittänyt ongelmaa, joka liittyy Lähemäen seurakuntatalon sadevesikouruista tiiliseiniin valuvasta kosteudesta. Syy tähän on kourujen profiilin alimitoitus sadevesien määrään nähden. Ongelmaa on pyritty ratkaisemaan kouruja puhdistamalla, mutta sekään ei ole ollut riittävä toimenpide, jos sademäärät ovat runsaita. Kiinteistötoimi esittää kourujen uusimista mahdollisimman pian. Asiasta selvityksen laatinut Sitowise Oy suosittaa, että samalla uusitaan rakennuksen kattuhuopa sen varmistamiseksi, että vesikourujen ja katteen liitos saadaan vedenpitäväksi. Katossa on nykyisen huovan lisäksi kolme vanhaa huopakerrosta, mikä vaikeuttaa liitoksen tekemistä vedenpitäväksi. Nyt tehdyssä selvityksessä on todettu, että huopakatteen ja vesikaton alle on aivan räystäiden reunalla noussut kosteutta vesikourujen tulviessa. Hanke esitetään investointisuunnitelmassa vuodelle 2021. Kustannusarvio 150.000 euroa.

Susiniemen leirikeskus

Kappelisalın tuolien uusiminen. Leirikeskuksen kolmesta salista keskimäinen on toteutettu siten, että se toimii pääsääntöisesti kappelisalina alttareineen. Sakraalitalon luonne on tuotu esiin alttarin ja ristiaiheisen ikkunan lisäksi muiden salien kalustuksesta poikkeavilla tuoleilla. Alkuperäiset tuolit ovat ylittäneet käyttöikänsä jo vuosia sitten. Tuolit esitetään uusittavaksi vuonna 2020. Kustannusarvio 20.000 euroa.

Harjun kappeli

Uusitun vesikaton maalaus vuonna 2022. Kustannusarvio 40.000 euroa.

Kiinteistöjen elektroninen lukitusjärjestelmä

Tuomiokirkkoseurakunnan kiinteistöjen määrästä johtuen avainten ja lukitusten hallinta on laajaa ja suurehkoa työmäärää edellyttävää. Rungas erilaisten avainten määrä aiheuttaa avainturvallisuuteen ja siten omaisuuteen kohdistuvia riskejä. Nykyisin käytössä olevat lukitusjärjestelmät pohjautuvat Abloyn tuottamiin mekaanisiin avaimiin eri vuosikymmeniltä. Kiinteistöissä on omat avainsarjoituksensa, joten useassa kiinteistössä operoivalla henkilöllä on hallussaan monia avaimia. Myös vapaaehtoisille on luovutettu avaimia eri kiinteistöihin. Erillistä avaimen käytön valvontaa ei ole mahdollista toteuttaa mekaanisten lukitusten osalta. Mekaanisia avaimia käytettäessä on riskinä, että avain katoaa ja joutuu väärin käsiin. Tällöin saatetaan joutua sarjoittamaan uudelleen suuriakin lukkomääriä ja hankkimaan uusia avaimia.

Kiinteistötoimi esittää, että seurakunnassa siirrytään sähköiseen avainhallintaan, jota varten hankitaan myös avaimien kulkuoikeuksien elektronista muuttamista tukeva järjestelmä. Tavoitteena on korvata mm. kirkkojen, siunauskappaleiden ja seurakuntatalojen mekaaniset lukitusjärjestelmät elektronisella järjestelmällä. Näin kullekin käyttäjälle voidaan määrittellä kiinteistö- ja aikakohtaisesti rajatut avainten käyttöoikeudet. Järjestelmän myötä avaimen katoamisesta ei seuraa riskiä, sillä sen käyttöoikeus voidaan lakkauttaa.

Vuonna 2020 toteutettavaksi esitettävän hankkeen kustannusarvio on 60.000 euroa.

Hautaus toimi

Uusien jäteastioiden hankkiminen ja asentaminen hautausmaille jatkuu vuonna 2020. Kustannusarvio 20.000 euroa.

Harjun hautausmaan toimisto- ja henkilöstötilojen rakentaminen. Toimisto- ja henkilöstötilojen suunnittelu toteutettiin vuonna 2014 osana kokonaisuutta, johon sisältyivät toimisto- ja henkilöstötilojen lisäksi vuonna 2014 hankkeen ensimmäisenä vaiheena toteutettu varikko- ja korjaamotilojen rakentaminen. Tuolloin toinen vaihe suunniteltiin toteutettavaksi noin viiden vuoden päästä. Nykyiset tilat on todettu kuntoarvioissa ja katselmuksissa käytötarkoitukseensa sopimattomiksi kuntensa puolesta jo useita vuosia sitten. Nykyisten tilojen vaatima korjausaste todettiin niin korkeaksi, että päädyttiin uusien tilojen suunnitteluun ja toteuttamiseen, mutta kuitenkin kahdessa osassa.

Hankkeen suunnitelmat on päivitetty ja tarkennettu kuluvana vuonna. Niiden perusteella talousarviovaraukseksi esitetään 1.000.000 euroa. Kustannusarvioon sisältyy myös suunnittelukuluja ja suunnittelun aikaisia rakennuttamiskuluja, jotka ovat toteutuneet pääosin jo vuonna 2014 ja kuluvana vuonna, mutta kustannusarvioon on syytä jättää liikkumavaraa.

Yhteenveto:

Nyt käsiteltävässä investointisuunnitelmaluonnoksessa vuodelle 2020 merkittyjen investointien loppusumma on liitteen 1/191 § mukaisesti 1.380.000 euroa, vuoden 2021 hankkeiden summa 1.050.000 euroa, ja vuodelle 2022 tällä hetkellä tiedossa olevien hankkeiden loppusumma 1.120.000 euroa.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2020 talousarvion investointiosaan liitteen 1/191 § mukaiset investoinnit sekä investointisuunnitelman vuosille 2021-2022.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

Kirkkovaltuusto 29.10.2019:

Liite 1/51 § kooste investoinneista.

Ehdotus, kirkkoneuvosto:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2020 talousarvion investointiosaan liitteen 1/51 § mukaiset investoinnit sekä investointisuunnitelman vuosille 2021-2022.

Päätös:

Esityksen mukainen.

52 §

Hautaustoimen hinnasto 2020

Kirkkoneuvosto 15.10.2019/193 §:

Valmistelija: ylipuutarhuri Jaana Nyström

Kirkkohallituksen asettama tavoite kattaa 20-25 % hautaustoimen kuluista asiakkailta kerättävillä hautapaikka- ja haudauspalvelumaksuilla on saatu toteutettua vuonna 2016 aloitetuilla hautapaikka- ja palveluhintojen korotuksilla. Seurakunnan tavoite saattaa tuhkahautaus vähintään yhtä edulliseksi haudausmuodoksi Mikkelissä kuin arkkuhautaus etenee myös, mutta edullisin tuhkahautausmuoto on vielä noin sata euroa kalliimpi verrattuna edullisimpaan yhden hautasijan arkkuhautaukseen.

Tuhkahautausten määrä kasvaa tasaisesti. Viime vuonna tuhkahautausten määrä oli 35,3 % kaikista seurakunnan haudauksista, edellisvuonna 33,3 %. Arkkuhaudan hintaan esitetään ensi vuodelle korotusta. Tuhkahautauksen kustannuksia nostaa vainajan kuljetus krematorioon ja itse tuhkaus ja siksi tuhkahautapaikan hintaan ei esitetä korotusta.

Vuodelle 2020 seuraaviin hintoihin esitetään 2-4 prosentin korotuksia:

Hautapaikkamaksut

Uusi arkkuhautapaikka, 2 sijaa, 25 vuotta	337 € (2019 330 €)
Hallintaoikeuden pidennys	13,48 €/v

Uusi arkkuhautapaikka muualla kirjoilla olevat 25 vuotta	674 € (2019 660 €)
--	--------------------

Haudauspalvelumaksut

Vainajan säilytys, haudan avaus, peitto ja peruskunnostus

Arkkuhauta	428 € (2019 420 €)
Lapsen hauta	172 € (2019 169 €)
Uurnahauta	43 € (2019 42 €)
Alle 100 cm leveän muistomerkin irrotus ja asennus	65 € (2019 64 €)
Reunakivien irrotus ja siirto	87 € (2019 85 €)
Muistomerkin oikaisu	57 € (2019 55 €)
Tuntihintaveloitus	45 € (2019 44 €)
Kappelin tai kirkon vuokra kirkkoon kuulumattomille	205 € (2019 200 €)

Ehdotus hinnastoksi on liitteenä. Liite 1/193 §.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto

1) vahvistaa liitteessä 1/193 § esitetyt hautaukseen liittyvät työtehtävistä ja tilojen käytöstä perittävät korvaukset 1.1.2020 alkaen noudatettaviksi; sekä

2) esittää kirkkovaltuustolle, että se vahvistaa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnalle 1.1.2020 alkaen noudatettavaksi liitteen nro 1/193 § hinnaston mukaiset hautapaikkamaksut.

Päätös:
Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Työtehtävien ja tilojen käytöstä perittävät korvaukset tiedoksi ylipuutarhuri, kirkkoherranvirasto, taloustoimisto, mikkeliiläiset hautaustoimistot (kohta 1)
Esitys kirkkovaltuustolle (kohta 2)

Kirkkovaltuusto 29.10.2019:

Liite 1/52 § hautaustoimen hinnasto.

Ehdotus, kirkkoneuvosto:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se vahvistaa Mikkelin tuomiokirkko-seurakunnalle 1.1.2020 alkaen noudatettavaksi liitteen 1/52 § hinnaston mukaiset hautapaikkamaksut.

Päätös:
Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi ylipuutarhuri Jaana Nyström, kirkkoherranvirasto, taloustoimisto, mikkeliiläiset hautaustoimistot

53 §
Kokousaikataulu keväälle 2020

Kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston kokouksia keväällä 2020 on suunniteltu pidettäväksi seuraavasti:

Kirkkoneuvoston kokoukset klo 17.15

- 14.1.
- 18.2.
- 17.3.
- 14.4.
- 12.5.
- 9.6. (varalla oleva kokouspäivä)

Kirkkovaltuuston kokoukset klo 18

- 31.3.
- 5.5.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvoston kokoukset päätetään pitää selvitysosassa esitetyn aikataulun mukaisesti. Ehdotus kirkkovaltuuston kokousajankohdiksi toimitetaan valtuuston puheenjohtajalle.

Päätös:
Esityksen mukainen.

Toimenpiteet
Tiedoksi kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto 29.10.2019:

**Ehdotus, kirkkoneuvosto:
Merkitään tiedoksi.**

**Päätös:
Esityksen mukainen.**

**54 §
Ilmoitusasiat**

Jarno Strengell jätti KKK valtuustoryhmän puolesta aloitteen koskien Pitkäjärven saunan poistamista selvitystilasta ja palauttamista takaisin säilytettävien rakennusten listalle.

**55 §
Valitusosoitus**

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 40-46, 53-56</p>
	<p>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot 1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom.n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 2. Muun lain mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksen¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisu-vaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <p>Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Savilahdenkatu 20 Postiosoite: PL 21, 50101 Mikkelä Telekopio: 015 201 0205 Sähköposti: mikkeli.tuomiokirkkoseurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälä 52</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä</p>
--	--

¹ Hankintalain soveltamisen kynnyksarvot (alv 0%): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

	<p>tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusaajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Päätökseen ei kirkkolain 6 luvun 72 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta viranhaltija, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa tai sen alayhdistyksessä eikä työsuhteessa oleva työntekijä. Muussa tapauksessa viranhaltija voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itä-Suomen hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio, sisäänkäynti Puistokadun puolelta Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Puhelin: (029) 564 2500 Telekopio: (029) 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>	Valitusaika
	<p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 47,49-51</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>	30 päivää 30 päivää
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: <p>Käyntiosoite: Kirkkokatu 10, 50100 Mikkeli Postiosoite: PL 122, 50101 Mikkeli Puhelin: 015 321 600 Telekopio: 015 321 6016 Sähköposti: mikkeli.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 48 <p>Käyntiosoite: Eteläranta 8, 00131 Helsinki Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki Telekopio: 09 1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p>	Valitusaika 30 päivää
	<p>Muutoksenhakuajan laskeminen</p> <p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.</p>	
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskeva päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130</p>	

	<p>§:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.</p> <p>Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot - sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksen.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Oikeudenkäyntimaksu</p>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsittelemänsä markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

